

NOORDZEEOVERLEG

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Datum

15 mei 2024

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8
's-Gravenhage
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

Drs. Henk H. Meeldijk MPA
secretaris

E: henk.meeldijk@ofl.nl

Datum

22 mei 2024

1 Opening en verslag

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. De voorzitter wil graag het hoofdlijnenakkoord toevoegen aan de agenda. Ook stelt ze voor EIPN als agendapunt te behandelen in plaats van als mededeling.

2 Overzicht activiteiten energietransitie EZK/Rijk

De voorzitter heeft aan de DG gevraagd om een overzicht van het totaal aan activiteiten die gaan plaatsvinden op de Noordzee vanuit EZK te presenteren. De medewerker van NPE is helaas verhinderd, dus de inhoudelijke presentatie over het NPE zal worden opgeschoven naar het volgende NZO.

EZK geeft op hoofdlijnen een overzicht van beleidsontwikkeling betreffende wat er op energiegebied staat te gebeuren op de Noordzee. De samenhang tussen het NPE, EIPN, de Partiele Herziening Programma Noordzee, VAWOZ, PAWOZ, de demo's voor waterstof en planning van de kavelbesluiten en tenders wordt gepresenteerd. De verschillende sectoren reageren op de presentatie van EZK, waarbij dank wordt uitgesproken voor het overzicht. De voorzitter vat samen dat het wordt gewaardeerd om meegenomen te worden in het totaalbeeld. De NZO leden geven aan dat vooral tijdigheid, integraliteit en de wijze waarop we als NZO input kunnen leveren, op een goede inhoudelijke manier, belangrijk is.

EIPN

De voorzitter licht toe dat er volgend op het NZO van 24 april een conceptbrief over EIPN is opgesteld. De vraag aan de leden van het NZO is of zij zich kunnen vinden in deze brief en concluderen dat we deze toesturen naar minister EZK. Verschillende leden van het NZO zouden graag toevoegingen zijn, bijvoorbeeld op de haalbaarheid van waterstof, dit gaat niet alleen om technische haalbaarheid maar ook om ecologische haalbaarheid. Tekstvoorstellen zullen toegestuurd worden, waarna de voorzitter de brief zal uitsturen.

NIEUW AGENDAPUNT

Hoofdlijnenakkoord 4 Coalitiepartijen

Eind vorige week is het hoofdlijnenakkoord gepresenteerd door de formerende partijen. Nu zal er onder begeleiding van de formateur een Regeerakkoord opgesteld worden. De voorzitter vraagt aan de leden of zij er behoefte aan hebben dat er namens de voorzitter een brief naar de formateur gaat waarin benadrukt wordt wat er is afgesproken in het NZA en hoe het NZO werkt. Alle leden vinden dit een uitstekend voorstel.

Ze zien graag terug in deze brief dat onderstreept wordt dat het belangrijk is om naar alle drie de transities en de balans daartussen te kijken net als de gevestigde belangen op de Noordzee.

3 Opvolging evaluatie

Vanuit het secretariaat wordt een korte toelichting gegeven op de notitie die is toegevoegd, en het proces wat daar aan vooraf is gegaan. Er zijn aan het begin van het jaar individuele gesprekken gevoerd met alle sectoren om de opvolging van de evaluatie te bespreken, nu ligt er een voorstel om de volgende stap te zetten. In de notitie is een prioritering gemaakt van onderwerpen die aan bod moeten komen, de vraag is of de NZO leden zich in deze voorgestelde prioritering kunnen vinden. Ter verduidelijking wordt aangegeven dat de nadruk ligt op het behalen van de huidige afspraken in het NZA, het traject tot 2030 en na 2030 is opgeknapt.

De NZO leden worden om reactie gevraagd. Het Rijk geeft aan dat veel van de onderwerpen ook in de werkgroepen besproken worden, de vraag die naar voren komt is wat is er extra nodig om deze onderwerpen te behandelen. De programma manager van het UB MONS geeft aan een vraag te hebben bij het idee om ecologische draagkracht als toetssteen te gebruiken, dit begrip levert veel discussie op tussen wetenschappers en beleidsmakers. De vraag die naar voren komt is of er een nieuwe toetssteen nodig is als er ook huidige toetsingskaders zijn zoals de KRM. Ook geeft de programmamanager aan dat er binnen MONS ruimte is voor onderzoek naar cumulatieve effecten van activiteiten, deze onderzoeken zijn alleen nog niet gestart. Het secretariaat geeft aan dat het wenselijk is als een vertegenwoordiger van MONS en de WKC aansluit bij de sessie na de zomer. De visserij sector geeft aan dat het goed is dat medegebruik wordt meegenomen in de prioritering, zij zien ook graag dat meervoudig ruimtegebruik wordt meegenomen. Ook geven zij aan dat de activiteiten van de visserij, door de gereduceerde vloot, minimale impact hebben op de ecologische draagkracht van de Noordzee. Vanuit ElementNL wordt er aangegeven dat er wel veel prioriteiten zijn, verder geeft zij aan voorkeur te hebben voor het gebruiken van de huidige toetsingskaders en geen nieuwe toetsingskaders willen ontwikkelen. Verder vindt zij het onderwerp afwegingskader voor Ruimtelijke Ordening van groot belang. Het begrijpen van een afweging, het doorzien en doordenken, en hoe er wordt afgewogen is belangrijk voor alle partijen.

EBN stelt voor om prioriteit 3 en 7 samen te voegen. De natuurorganisaties stellen voor om de update over de vogelrichtlijngebieden mee te nemen. Zij willen kijken naar wat de originele afspraak is, de stand van zaken en wat er nodig is om een volgende stap te zetten. Deze informatie is een belangrijke basis voor het vervolg gesprek. De voorzitter geeft aan dat deze opmerkingen mee worden genomen in de opzet en mee te nemen in de voorbereidingen van 26 juni en de sessie naar de zomer. De NZO leden zullen worden uitgenodigd voor een pressure cooker bijeenkomst. Het secretariaat komt met een eerste idee voor het programma.

4 Scholbox NZA art. 4.44.

De voorzitter geeft aan dat het onderwerp Scholbox in de vorige vergadering is besproken, toen is er geconcludeerd dat er wordt afgezien van een langjarig onderzoek, en is er voorgesteld dat de WKC wellicht een second opinion kan geven. In de tussentijd is er contact geweest met LNV over de vervolgstappen die moeten worden gezet. LNV geeft aan dat er voor het openen van een gebied dezelfde stappen moeten worden gezet als wanneer een gebied wordt gesloten, hierbij is ook een uitgebreide wetenschappelijke onderbouwing nodig. Als de argumentatie rond is wordt het ingediend bij de Europese Commissie. Het is een proces dat tijd kost, in het volgende NZO hopen ze een update te kunnen geven over de tijd en planning van het proces. Vanuit de visserij wordt erg gewaardeerd dat zij ook concluderen dat extra onderzoek van de WKC niet nodig is.

5 NZO WKC

De voorzitter van de WKC geeft een terugkoppeling van de vergadering van 13 mei. Tijdens deze bijeenkomst is er gesproken over het NZO van april, het jaarplan van de WKC en de manier van samenwerking binnen het WKC. Het jaaroverzicht is bijgevoegd bij de stukken. Plannen voor lopende jaar, aantal punten die we aan het opvolgen zijn of er verdere actie van het WKC nodig zijn. Juridisch onderzoek, advies monitoring en onderzoek, en versterking van internationale onderzoekssamenwerking rondom NZ, dit zijn de onderzoeken/onderwerpen waar we op dit moment mee bezig zijn.

De NZO Voorzitter concludeert dat er al tijden een voorstel van WKC bij IenW ligt over juridisch onderzoek. Zij vraagt of IenW en de voorzitter van de WKC hier contact over kunnen hebben. Tweede punt is MONZA, de vraag is of dat aan de orde is of niet? IenW heeft hier ook van gezegd dat ze ernaar kijken. Naar aanleiding van het jaarplan wordt er ook stilgestaan bij de internationale afstemming in onderzoek en in beleid. IenW geeft aan een update te willen geven over internationale ontwikkelingen in een volgend NZO. Vanuit de natuurorganisaties wordt aangegeven dat zij graag willen dat de WKC een advies geeft over het traject wat loopt over de aanvullende 1,3%, zij gaan via de werkgroep een voorstel opstellen, dan kan dit via het NZO naar de WKC. Verder vragen de natuurorganisaties aandacht voor het landen van de ongevraagde adviezen van de WKC en de opvolging daarvan. De voorzitter concludeert dat de adviezen worden verzameld en er een overzicht wordt gemaakt van de opvolging.

6 NZO werkgroepen

De werkgroepen bereiden inhoudelijk NZO besluiten voor ter implementatie van het NZA. Resultaten worden aan het NZO voorgelegd. De werkgroepen komen in vaste samenstelling bijeen.

1. NZO werkgroep Beschermde gebieden: voortgang

Na het NZO van 24 april 2024 zijn afspraken ingepland met de verschillende clusters om opties uit te werken voor de invulling van de aanvullende 1,3% beschermd gebied. De resultaten van deze gesprekken worden voorgelegd aan het NZO van 26 juni 2024 aanstaande.

2. NZO werkgroep Energie en Infrastructuur: voortgang

De werkgroep kwam op 7 mei bijeen. Naast de presentatie van de activiteiten (zie agendapunt 3) is een korte update gegeven over het project Natuurvriendelijk ontmantelen van assets. De coalitie (EBN, Nexstep, N&M, SdN en NedZero) heeft gezamenlijk uitgangspunten geformuleerd en wil in de loop van 2024 het gesprek aangaan met betrokken partijen. Verder is de stand van zaken van de vergunning gasontwikkelingsproject N05-A van ONE Dyas toegelicht. En EZK kondigde een Kamerbrief aan over twee waterstof demonstratieprojecten op zee, die zij graag met de werkgroep bespreekt. Er zijn verder geen opmerkingen over deze werkgroep.

3. NZO werkgroep gebiedspaspoorten en medegebruik: voortgang

Het NZO secretariaat geeft aan dat er op 13 mei een bijeenkomst heeft plaatsgevonden, het thema van de bijeenkomst was de ecologische impact van (vergunbaar) medegebruik.

4. NZO werkgroep Voedseltransitie

Na het NZO van 24 april heeft het secretariaat de voorbereiding opgepakt voor een komende werkgroep bijeenkomst over de uitvoering van de Voedselvisie en de verdere ontwikkeling van de transitiepaden.

Na aanleiding van de bespreking van de werkgroepen geeft EBN aan dat er eigenlijk een werkgroep mist die aandacht besteedt aan de cumulatieve effecten van alles. IenW begrijpt deze zorg, je kan maar beter zorgen dat je de stapeling van effecten zo inzichtelijk mogelijk maakt zodat het niet terugkomt op een moment waarop het te laat is. Het belang van dit onderwerp wordt door alle NZO leden gedeeld en het is belangrijk dat dit mee wordt genomen in het vervolg van de evaluatie en de sessie die na de zomer plaatsvindt.

7 Communicatie

Er zijn geen opmerkingen over de communicatie en het communicatie overzicht.

8 Rondvraag en mededelingen (W.v.t.t.k.)

- **Voortgangsrapportage november 2023-mei 2024:** Een voortgangsrapportage over de periode november 2023 – mei 2024 is op xx mei aangeboden aan de minister van IenW.
- *Gaat mee met waterbrief, op 25 juni.*
- **MONS:** de eerstvolgende bijeenkomst van PC MONS is op 5 juni 2024. Dan wordt ook de

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysische Leefomgeving (OFL)

Datum

15 mei 2024

aangepaste kaart van de bruine bank gedeeld en besproken.

- **Overleg over gaswinning:** De voorzitter geeft een terugmelding van de gesprekken die eerder zijn geweest, hiermee is de discussie afgerond, en komt een voorzittersbrief ter afsluiting, hierover zal het secretariaat afstemmen met de leden.
- **Soortenbescherming:** In het NZO van juni wordt soortenbescherming geagendeerd. Ter voorbereiding zal er een aparte sessie worden gehouden over de door LNV opgestelde soortenlijst, deze vindt plaats op 5 juni.
- **Duits (GOSA)** voornemen om vlak bij de Nederlandse EEZ tot ruimtelanceringen over te gaan. Informatie bericht is bij de stukken gevoegd. De NZO leden spreken hun verbazing uit over deze ontwikkeling en het Rijk geeft aan dat dit onderwerp intern wordt opgepakt.
- Het Rijk (EZK) geeft aan dat er de aankomende weken nog verschillende brieven richting de Tweede Kamer gaan: een brief over de tendersystematiek, de eerder besproken EIPN bief en de brief over Waterstofdemo's.
- **CoP Noordzee:** EY studie Maripark en LNV aanbiedingsbericht over de EY studie zijn bijgevoegd. Het NZO secretariaat geeft aan dat dit een interessante internationale studie is, deze wordt in de werkgroep medegebruik besproken.

9 Sluiting

De volgende NZO is woensdag 26 juni 2024

10:00–13:30 uur, inclusief lunch.

Locatie: vergadercentrum New Babylon, Den Haag